

Vrushali Prakash More

She has a great work experience of teaching for 20 years at shri Shivaji Maratha high school and Jr.college and her educational qualification is M.A B.Ed.(History).

5E Lesson Plan

A) General Information

शालेचे नाव Á ⇒ श्री शिवाजी मराठा हायस्कूल व ज्यु. कॉलेज पुणे .

शिक्षिकेचे नाव Á ⇒ कु. मोरे वृषाली प्रकाश .

दिनांक Á ⇒ १५ एप्रिल २०१९

विषय Á ⇒ इतिहास राज्यशास्त्र

इयत्ता Á ⇒ १० वी

मुख्यविषय $\hat{A} \Rightarrow$ राज्यशास्त्र

विषय घटक $\hat{A} \Rightarrow$ निवडणुक प्रिंसा

अभ्याससंख्मा $\hat{A} \Rightarrow$ एस.एस.सी

B) Lesson/Unit Planning

1.Short description of the concept - निवडणुक प्रिंसा

निवडणुकीच्या माध्यमातुन लोकप्रतिनिधी निवडले जातात .

2. Statement of learning objectives - भारतीय

निवडणूक प्रिंसा कशी चालते व सत्ता बदल शांततेच्या मार्गाने होतो हे

समजावून सांगणे .

3. Differentiation strategies to meet diverse learner needs –

प्रत्यक्ष मतदान प्रॉॅरिंयाचा व्हिडीओ मुलांना दाखवल्यामुळे त्यांना दृक् श्राव्य माध्यमातुन निवडणूक प्रॉॅरिंया जास्त पारदर्शक पणे समजेल .

4. Common Learners Misconceptions – सेट्टरी व

उपसेंटरी पदाची प्रत्यक्ष निवडणूक प्रॅिया वर्गात राबविणे . त्यात नेतृत्व गुण असलेली मुले निवडणुकीला उमेदवार म्हणुन उभे राहतील . बाकी काही मुले प्रचार व सर्व मुले मतदान करतील .

5.Adaptations/Accommodations for Exceptional

Students – सर्व मुलांचा सहभाग घेऊन स्लिपद्वारे मतदान घेणे व मतमोजणी करणे .

6. Precautions/Safety Measures – या सर्व प्रष्टयेत

मुलांच्या भावना न दुखावता आनंदी वातावरण निर्मिती करण्याचा प्रयत्न व काळजी घेतली जाईल .

C) Instructional Process :

5 E Phases	Activities/Events	Guiding questions	Materials
Engage ^३ खिलवून ठेवणे	१ .विद्यार्थ्यांना निवडणूक प्रतियोगिता ध्वनीचित्रफीत ^३ व्हीडीओ दाखविण २ . वर्गात प्रवेश करी व मंत्रिमंडळ नेमणूकीसाठी प्रत्यक्ष निवडणूक घेणे	१ . वयाची किती वर्षपूर्ण झाल्यावर मतदानाचा हक्क मिळतो .	व्हीडीओ

Explore ^३ शोध ं	निवडणूकीचा निकाल तयारकरणे .मतमोजणी करणे	निवडणूकीचा खर्च कोण करते	मतमोजणी साठीचे साहित्य
Explain ^३ स्पष्टीकरण	निवडणूक प्रविष्टीविषयी माहिती देणे	निवडणूक आयुक्तांची नेमणूक कोण करतात	ओघतक्ता
Elaborate/Extend ^३ विस्तारीत करणे	विद्यार्थ्यांचे चार गट करून त्यांची चर्चा करून पक्ष स्थापन करण्यास सांगून पक्षाचा उमेदवार कसा पात्र आहे हे मतदारांना पटवून देण्यास सांगणे .	कोणत्या उमेदवारास निवडणुकीस उभे राहता येत नाही .	जाहिरात फलक
Evaluate ^३ मूल्यांकन	मतदानपेटी की इक्वीएम मशीनद्वारे मतदान घेणे चांगले हे मुले सांगतील .	सद्यस्थिती मध्ये मतदानाची टक्केवारी कमी का होते	

D) Reference/Resources :- संदर्भ क्र संसाधने

- पोस्टर तयार करणे
- वर्तमानपत्रातील ठळक बातम्या
- दृक श्राव्य साधने 3 व्हीडीओ

नमुना पाठ योजना 3 इतिहास राज्यशास्त्र

पाठक्रप्रकरण 1 निवडणूक प्रश्न

दर्जा 1 इयत्ता 10 वी

राज्यशास्त्राच्या पाठाचा उद्देश 1

या पाठानंतर विद्यार्थी खालील गोष्टी शिकतील .

- 1 . विद्यार्थ्यांना कृतीद्वारे निवडणूक प्रश्न समजेल .
- 2 . भारतीय लोकशाहीत निवडणूक प्रश्न खूप महत्त्वाची असते हे माहिती होईल .
- 3 . निवडणूक आयोगाची रचना , कार्य व भूमिका कळेल .

४ . विद्यार्थ्यांना, मतदार यादया यांची माहिती होईल .

५ . आचारसंहिता ही संकल्पना स्पष्ट होईल .

६ . सद्यस्थिती मधील निवडणूक प्रक्रियेत कोणत्या बाबी बदल सुधारणा आवश्यक आहे याविषयी मत व्यक्त करतात व चर्चा करतात .

७ . निवडणूक प्रक्रिया संकल्पना ओघतक्ता व पोस्टर मार्फत स्पष्ट करतात .

८ . स्लीपद्वारे मतदान व इव्हीएम द्वारा मतदान याची तुलना करतात .

कालावधी **Á** वर्गातील ६ तास

साहित्यक्रसाधने **Á**

- पोस्टर तयार करणे .
- वर्तमानपत्रातील ठळक बातम्या
- ओघतक्ता तयार करणे .
- दृक श्राव्य साधने

शब्दसंग्रह **Á**

संविधान , निवडणूक आयोग , आचारसंहिता , इव्हीएम मशिन .

तास पहिला

माहिती **Á**संग्रह करण्याचे धोरण क्रभावनिक पद्धतीने लक्ष वेधणे³खिळवून ठेवणे

या टप्प्यावर मुले , निवडणूक प्रिंयेसंदर्भात मतदानाची एक ध्वनीचित्रफीत
3 व्हीडीओ पाहतील . Election Process in India

VID-20190419-WA0010.mp4

[हततपूपेपपल्लत . च्मपपूळ ३१९९९७](#)

विद्यार्थी निवडणूक प्रिंयेविषयी माहिती ऐकतील . त्यानंतर प्रत्यक्षात वर्गसेंटर व
इतर मंत्रीमंडळ निवडण्याची प्रिंया वर्गात रावविणे . प्रत्यक्ष निवडणूक वर्गात घेणे .

उपेम् विद्यार्थी सेंटर व इतर पदासाठी उमेदवार

निवडतील . प्रचार, भाषण करतील त्यानंतर निवडणूक घेतली जाईल .

त्यांना खालील प्रश्नांची उत्तरे देता येतील .

१ . वयाची किती वर्षे पूर्ण केल्यावर भारतीय नागरिकांना मतदानाचा हक्क मिळतो
?

२ . भारतीय संविधानातील कोणत्या कलमान्वये निवडणूक आयोगाची निर्मिती
झाली?

गृहपाठ निवडणूक प्रिंयेचा ओघतक्ता तयार करा .

तास दुसरा

शोध क्रविवरण आकलन

निवडणूक प्रॅिया मुलांना समजल्यावर ते त्यांच्या आकलनाचे प्रदर्शन करतील .ते खालील गोष्टी करून पाहतील .

१ .निवडणूकीच्या विविध पार्य या तक्त्याच्या स्वरूपात तयार करतील .

२ .निवडून आलेल्या उमेदवाराचे मंत्रीमंडळ कागदावर तयार करतील .

३ .काही मुले मतदान करताना ची चित्र काढतील व माहिती लिहीतील .

ही एक सांघिक कामगिरी असेल .प्रत्येक प्रौढ मतदाराने मतदानाचा हक्क बजावलाच पाहिजे यासाठी लोकांना प्रवृत्त करतील .त्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रभावी पोस्टर्स तयार करावी लागतील .

तास तिसरा

आचरणात आणणे

या टप्प्यावर मुले ,मिळालेले ज्ञान नविन परिस्थितीनुसार आचरणात आणतील .मुले खालील उपॅम ,गोष्टी करू शकतील .

उपॅम आ

१ .राजकीय पक्षाच्या उमेदवारांना भेटून मुलाखत घेतील .

२ .विविध राजकीय पक्षाची नावे, पक्षाचेचिन्ह यांची माहिती गोळा करतील .

गृहपाठ ' सद्यस्थितीतील निवडणूकीत कोणत्या सुधारणा होणे आवश्यक आहे असे तुम्हांला वाटते .

तास चौथा

विश्लेषण

या टप्प्यावर मुले एखाद्या विषयाचे विभिन्न गुणधर्म ओळखतात व त्यांची तुलना , भेद व वर्गीकरण करतात .

विद्यार्थी विविध राजकीय पक्ष, निवडणूक आयोगाची कार्य याची यादी करतील .

उपक्रम

१ . राजकीय पक्ष, निवडणूक आयोग यावर एक प्रश्नावली तयार करणे .

[हततपसूदेक्ष . गेल्ल . चॅम्फेरमूदू१ढलीच्छं९ छळ११ध्मि४ अदप३७द्धक्ष५ वेच्छेछ९](#)

[ळण्डथ्न्दप्रे वणिद्धफेरम्ऋचरेमएलएसड१ज्ञएदतिद्वरएथुएस्तएदडतरुए](#)

२ . विद्यार्थी पूर्वीची स्लीपद्वारे मतदान व आता इव्हीएम द्वारा मतदान याची तुलना करतात .

३ . दोन भिन्न राजकीय पक्षाच्या कार्याची तुलना करून कोणता पक्ष जास्त चांगला या बाबत स्वतःचा मत तयार करतात .

४ . विविध राजकीय पक्षाची उद्दिष्टे सांगतात .

तास पाचवा

निर्मिती

मुले या टप्प्यावर , पाठातील आणि इतर साधनांमधून मिळालेल्या विचारांची सांगड घालतील . ते खालील गोष्टी करू शकतील .

[हत्तपस्करणात . काहेत . त्रिस्वारण ०८९१२८२०८७५६४दफ०६९१](#)

[९८४द७६व७८फए](#)

उप **Work Sheet**

निर्मिती	राजकीय पक्ष	पक्षाचे चिन्ह	प्रमुख नेता	पक्षाचे कार्य

गृहपाठ

कल्पना करा की , तुम्ही यंदा १८ वे वर्ष पूर्ण केलेले असून तुम्हांस मतदानाचा अधिकार प्राप्त झालेला आहे . अशाप्रसंगी मतदान करताना तुम्ही कोणकोणत्या बाबी विचारात घ्याल .

तास सहावा

मूल्यांकन

या टप्प्यावर ,काही विशिष्ट निकष वापरून मुले निवडणूक प्रक्रिया व मतदाराचे मूल्यांकन करतात .ते खालील गोष्टी करू शकतील .

उपेक्ष Á

खालीलपैकी काही किंवा सर्व गोष्टी मुले करतील .

१ .मतदान पेटी कि इव्हिएम मशिन चांगली हे मुले सांगतील .

२ .मतदानाची टक्केवारी सद्या कमी का होते आहे

३ .पूर्वीची निवडणूक प्रॅिंया व प्रचार आणि आताची निवडणूक प्रॅिंया व प्रचार यातील फरक स्पष्ट करा

४ .निवडणूक प्रॅिंयेतील दोष टाळण्यासाठी कोणत्या सुधारणा कराल .

या पाठाच्या शेवट सांराश रूपाने सादरीकरणाने होईल ज्यात निवडणूक प्रॅिंया , आचारसंहिता , निवडणूक प्रॅिंयेचे कार्य यांचा ओघतक्ता व संकल्पना चित्र मुले रेखाटतील .

Public Awareness Campaign : election campaign

CATEGORY	4	3	2	1
Research/Statistical Data	Students include 4 or more high-quality examples or pieces of data to support their campaign.	Students include at least 3 high-quality examples or pieces of data to support their campaign.	Students include at least 2 high-quality examples or pieces of data to support their campaign.	Students include fewer than 2 high-quality examples or pieces of data to support their campaign.
Campaign/Product	Students create an original, accurate and interesting product that adequately addresses the issue.	Students create an accurate product that adequately addresses the issue.	Students create an accurate product but it does not adequately address the issue.	The product is not accurate.
Sources - Quality	Students include 4 or more high quality sources.	Students include 2-3 high quality sources .	Students include 2-3 sources but some of are questionable quality.	Students include fewer than 2 sources.
Brainstorming – Problems	Students identify more than 4 reasonable, insightful barriers/problems that need to change.	Students identify at least 4 reasonable, insightful barriers/problems that need to change.	Students identify at least 3 reasonable, insightful barriers/problems that need to change.	Students identify fewer than 3 reasonable, insightful barriers/problems that need to change.

Brainstorming – Solutions	Students identify more than 4 reasonable, insightful possible solutions/strategies to encourage change.	Students identify at least 4 reasonable, insightful possible solutions/strategies to encourage change.	Students identify at least 3 reasonable, insightful possible solutions/strategies to encourage change.	Students identify fewer than 3 reasonable, insightful possible solutions/strategies to encourage change.
----------------------------------	---	--	--	--

धन्यवाद Ñ

[हततपःपेपलएत . चैमपःपूख ३१९९९७](#)

[हततपःचरणतए . काहेत . त्रिस्हारपू 0८९१२८२0८७५६४दफ0१६९१](#)

[९८४द७६ब७८फए](#)

